

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO
dla programu nauczania języka polskiego
dla liceum ogólnokształcącego i technikum
Zrozumieć tekst – zrozumieć człowieka

- PSO ma na celu czytelne przedstawienie wymagań i kryteriów oceny umiejętności i wiedzy ucznia z zakresu kształcenia literackiego i językowego.
- PSO jest zgodny z wewnątrzszkolnym system oceniania Zespołu Szkół w Miliczu.

Postanowienia ogólne:

1. Nauczyciel przedmiotu na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o poziomie wymagań na poszczególne oceny.
2. Każdy dział kończony jest pracą klasową, zapowiadaną z wyprzedzeniem 1 tygodnia.
3. Z bieżącego materiału (do 3 lekcji) może być przeprowadzona niezapowiedziana kartkówka o łącznym czasie pisania do 15 minut.
4. Nauczyciel może bez zapowiedzenia sprawdzić wiadomości i umiejętności ucznia z materiału obejmującego 3 ostatnie lekcje (ustnie lub pisemnie).
5. Z fragmentu materiału obejmującego więcej niż 3 lekcje może być przeprowadzony sprawdzian zapowiedziany z wyprzedzeniem minimum dwudniowym.
6. Prace pisemne będą sprawdzone i oddane w nieprzekraczalnym terminie 2 tygodni (14 dni roboczych).
7. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzenia wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych. Ocena jest wpisywana do dziennika elektronicznego.
8. Oceny z pisemnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia takich jak: sprawdziany i prace klasowe, uzasadniane są pisemnie.
9. W przypadku wątpliwości uczeń i rodzic mają prawo do uzyskania dodatkowego uzasadnienia oceny z prac wymienionych w pkt. 8. Dodatkowe uzasadnienie nauczyciel przekazuje bezpośrednio zainteresowanej osobie w czasie konsultacji w wyznaczonych godzinach i dniach tygodnia lub podczas indywidualnych spotkań z rodzicem.
10. W semestrze uczeń otrzyma przynajmniej jedną ocenę z odpowiedzi ustnej.
11. Każda ocena z ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości podlega wpisowi do dziennika elektronicznego bezpośrednio po jej ustaleniu i ustnym poinformowaniu ucznia o jej skali.
12. Oceny z ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy, wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do poprawy. Na zakończenie lekcji uczeń ma prawo do wniesienia prośby o wpisanie uzasadnienia w zeszyte szkolnym. Nauczyciel realizuje prośbę ucznia najpóźniej w terminie dwóch dni od daty jej skierowania.
13. Metody i narzędzia pomiaru wyników:
  - testy
  - prace klasowe (obejmujące dział lub część działu)
  - sprawdziany (materiału obejmującego więcej niż trzy lekcje)
  - kartkówki (z bieżącego materiału do trzech lekcji)
  - odpowiedzi ustne
  - prace domowe

- wypracowania pisemne
- czytanie ze zrozumieniem
- lektury obowiązkowe, nadobowiązkowe i uzupełniające
- udział i osiągnięcia w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

14. Zaangażowanie uczniów w realizację systemu oceniania przejawia się poprzez:

- frekwencję
- prezentację pracy
- prace domowe
- umiejętność współpracy
- systematyczność
- aktywność
- postępy

15. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

16. Nauczyciel jest zobowiązany dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w art. 44b ust 8 pkt 1 ustawy, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów.

17. Oceny są jawne dla ucznia i rodziców (opiekunów prawnych).

18. Uczeń oceniany jest systematycznie.

19. Każda bieżąca ocena jest przez nauczyciela uzasadniana.

20. Oceny cząstkowe są wpisywane na bieżąco do dziennika elektronicznego.

21. Dłuższe formy wypowiedzi literackiej są zadawane z tygodniowym wyprzedzeniem i wykonywane na kartkach formatu A-4.

22. Uczeń ma prawo dwa razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez żadnych sankcji. Fakt ten musi być zgłoszony przy sprawdzaniu obecności.

23. Nieprzygotowanie do lekcji nie obejmuje form zaliczeń zapowiedzianych z wyprzedzeniem.

24. Brak pracy domowej traktowany jest jako nieprzygotowanie do lekcji. Praca domowa wykonana z błędami nie jest traktowana jako jej brak.

25. W czasie omawiania lektury uczeń jest zobowiązany do przynoszenia tekstu na lekcje. Brak książki traktowany jest jako nieprzygotowanie do lekcji.

26. W klasach technikum, które mają przydzielone 2 godziny języka polskiego w semestrze formą zaliczenia pracy klasowej jest matura próbna (dwie w semestrze). Udział w próbnej maturze jest obowiązkowy.

27. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczniowie otrzymują do wglądu w terminie do 2 tygodni (14 dni roboczych).

28. Ocenę niedostateczną z wypracowania, pracy klasowej, sprawdzianu, czytania ze zrozumieniem uczeń może poprawić. Terminy prac i jej poprawy ustalone są dla całej klasy. Nieobecność na obu pracach wpływa na obniżenie oceny semestralnej lub rocznej.

29. W przypadku opuszczenia przez ucznia co najmniej 25% zajęć edukacyjnych nauczyciel może wyznaczyć mu pisemny sprawdzian frekwencyjny z materiału realizowanego w okresie nieobecności ucznia.

30. Uczniowie po ustaleniu z nauczycielem mogą przystąpić do poprawy: wypracowania, pracy klasowej, sprawdzianu, czytania ze zrozumieniem w wyznaczonym terminie.

31. Uczniowie mogą uzupełnić oceny: z wypracowania, pracy klasowej, sprawdzianu, czytania ze zrozumieniem wynikające z nieobecności usprawiedliwionej lub poprawić je w terminie do dwóch tygodni ustalonym przez nauczyciela.
32. Uczniowie, którzy korzystają na pracy klasowej lub sprawdzianie z niedozwolonych pomocy, otrzymują ocenę niedostateczną.
33. Oceny z matur próbnych, testów diagnostycznych i kompetencyjnych wpisywane są jako obowiązkowe oceny cząstkowe z języka polskiego.
34. Uczniowie zdający maturę mają obowiązek uczęszczać na fakultet z języka polskiego. Na zajęciach zostaną ocenieni za obecność i aktywność. Ocena z fakultetu będzie cząstkową oceną z języka polskiego i wpłynie na ocenę semestralną i roczną.
35. Prace kontrolne przechowuje się do końca roku szkolnego i mogą być udostępnione do wglądu rodzicom (opiekunom prawnym):
- na zebraniach ogólnych - otwartych środach;
  - w czasie konsultacji indywidualnych w wyznaczonych przez nauczycieli godzinach i dniach pracy.
36. Skala ocen ze sprawdzianu, pracy klasowej, testu.

Ocena jest uzależniona od uzyskanej liczby punktów i w skali procentowej kształtuje się następująco :

- ndst - 0-39%
- dop - 40-54%
- dst - 55-69%
- db - 70-84%
- bdb - 85- 99%
- cel - 100%

37. Szkolne formy oceniania a egzamin maturalny

Formy oceniania, z którymi uczniowie zetkną się na egzaminie maturalnym:

- ✓ test czytanie ze zrozumieniem,
- ✓ praca pisemna, polegającej na napisaniu rozprawki lub interpretacji utworu poetyckiego z ewentualnym odwołaniem do całości dzieła literackiego oraz przywołanie innych tekstów kultury,
- ✓ prezentacji ustnej na wylosowany temat.

A. PRACA PISEMNA (ANALIZA KIEROWANA)

Kryteria oceniania

Poziom podstawowy Ocena rozprawki		Poziom podstawowy Ocena interpretacji utworu poetyckiego	
Sformułowanie stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu	6 punktów	Koncepcja interpretacyjna	9 punktów
Uzasadnienie stanowiska	18 punktów	Uzasadnienie tezy interpretacyjnej	15 punkty
Poprawność rzeczowa	4 punktów	Poprawność rzeczowa	4 punkty
Zamysł kompozycyjny	6 punktów	Zamysł kompozycyjny	6 punktów
Spójność lokalna	2 punkty	Spójność lokalna	2 punkty
Styl tekstu	4 punkty	Styl tekstu	4 punkty
Poprawność językowa	6 punktów	Poprawność językowa	6 punktów
Poprawność zapisu	4 punkty	Poprawność zapisu	4 punkty
Razem	50 punktów		50 punktów

Przeliczenie punktów na oceny szkolne

Klasa I

OCENA	POZIOM PODSTAWOWY		POZIOM ROZSZERZONY	
	Skala procentowa	Skala punktów	Skala procentowa	Skala punktów
niedostateczny	poniżej 30% punktów	0-14	poniżej 30% punktów	0-11
dopuszczający	30% do mniej niż 45% punktów	15-22	30% do mniej niż 45% punktów	12-17
dostateczny	45% do mniej niż 55% punktów	23-27	45% do mniej niż 55% punktów	18-21
dobry	55% do mniej niż 65% punktów	28-32	55% do mniej niż 65% punktów	22-25
bardzo dobry	65% do mniej niż 85% punktów	33-42	65% do mniej niż 85% punktów	26-33
celujący	85% punktów i powyżej	43 - 50	85% punktów i powyżej	34-40

Klasa II

OCENA	POZIOM PODSTAWOWY		POZIOM ROZSZERZONY	
	Skala procentowa	Skala punkt	Skala procentowa	Skala punktowa
niedostateczny	poniżej 30% punktów	0-14	poniżej 30% punktów	0-11
dopuszczający	30% do mniej niż 50% punktów	15-24	30% do mniej niż 50% punktów	12-19
dostateczny	50% do mniej niż 60% punktów	25-29	50% do mniej niż 60% punktów	20-23
dobry	60% do mniej niż 70% punktów	30-34	60% do mniej niż 70% punktów	24-27
bardzo dobry	70% do mniej niż 90% punktów	35-44	70% do mniej niż 90% punktów	28-35
celujący	90% punktów i powyżej	45 - 50	90% punktów i powyżej	36-40

Klasa III

OCENA	POZIOM PODSTAWOWY		POZIOM ROZSZERZONY	
	Skala procentowa	Skala punkt	Skala procentowa	Skala punktowa
niedostateczny	poniżej 30% punktów	0-14	poniżej 30% punktów	0-11
dopuszczający	30% do mniej niż 50% punktów	15-24	30% do mniej niż 50% punktów	12-19
dostateczny	50% do mniej niż 65% punktów	25-32	50% do mniej niż 65% punktów	20-25
dobry	65% do mniej niż 80% punktów	33-39	65% do mniej niż 80% punktów	26-31
bardzo dobry	80% do mniej niż 95% punktów	40-47	80% do mniej niż 95% punktów	32-37
celujący	95% punktów i powyżej	48 - 50	95% punktów i powyżej	38-40

B. PREZENTACJA USTNA

Kryteria oceniania

Zgodność wypowiedzi z poleceniem	16 punktów
Retoryczna organizacja wypowiedzi na poziomie całościowym	8 punktów

Adekwatność wypowiedzi	8 punktów
Stosowność stylu	8 punktów
Razem	40 punktów

Przeliczenie punktów na oceny szkolne

OCENA	KLASA I/II		KLASA III/IV	
	Skala procentowa	Skala punkt	Skala procentowa	Skala punkt
niedostateczny	poniżej 30% punktów	0-11	poniżej 30% punktów	0-11
dopuszczający	30% do mniej niż 50% punktów	12-19	30% do mniej niż 60% punktów	12-19
dostateczny	50% do mniej niż 65% punktów	20-23	60% do mniej niż 70% punktów	20-25
dobry	65% do mniej niż 80% punktów	24-27	70% do mniej niż 85% punktów	26-31
bardzo dobry	80% do mniej niż 95% punktów	28-35	85% do mniej niż 100% punktów	32-37
celujący	95% punktów i powyżej	36-40	100% punktów i powyżej	38-40

38. Wpływ na ocenę semestralną i roczną będą miały:

1. prace klasowe, sprawdziany, testy
2. prace pisemne, odpowiedzi ustne,
3. kartkówki, referaty, aktywność na lekcji, prace domowe, recytacja.

39. Klasyfikacja półroczna i końcoworoczna:

- a) na miesiąc przed klasyfikacją śródroczną i końcoworoczną nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej dla niego śródrocznej lub końcoworocznej ocenie klasyfikacyjnej i odnotowuje ten fakt w dzienniku elektronicznym. Nauczyciel jest zobowiązany do skutecznego powiadomienia ucznia oraz uzyskania od niego informacji zwrotnej o tym powiadomieniu.
- b) oceny klasyfikacyjne są wpisywane do dziennika słownie i podawane do wiadomości uczniów na tydzień przed klasyfikacyjną radę pedagogiczną.
- c) ocena roczna jest oceną za II semestr i uwzględnia ocenę za I semestr.
- d) uczeń i rodzice (prawni opiekunowie) są informowani o zagrożeniu oceną niedostateczną na miesiąc przed klasyfikacyjną radę pedagogiczną.
- e) w przypadku otrzymania oceny niedostatecznej za pierwszy semestr uczeń ma obowiązek poprawić ocenę w terminie miesiąc po feriach zimowych.
- f) ustalona przez nauczyciela niedostateczna ocena klasyfikacyjna końcoworoczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

40. W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu lub ze stwierdzonymi deficytami rozwojowymi stasuje się obniżone wymagania, uwzględniając zalecenia zawarte w opinii/orzeczeniu pedagogiczna- psychologicznej.

41. Nauczyciel indywidualnie opracowuje plan pracy na języku polskim - każdy uczeń ma dostosowany program nauczania języka polskiego do typu dysfunkcji i/lub deficytu rozwojowego.

42. Wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe:

a) Dysleksja

- Ocenianie ucznia dotyczy w głównej mierze wypowiedzi ustnych oraz strony merytorycznej prac pisemnych (wiedza, argumentacja, kompozycja, stylistyka).
- Strona graficzna wypowiedzi pisemnych ucznia nie ma wpływu na ocenę, a popełnianie błędy ortograficzne nie obniżają wartości pracy.
- W czasie prac pisemnych uczeń może skorzystać z wydłużonego limitu czasu.
- W czasie prac pisemnych oraz odpowiedzi ustnych uczeń otrzymuje dodatkową pomoc od nauczyciela, który może udzielić mu wskazówek i objaśnień lub głośno odczytać polecenia.
- Uczeń nie jest „wyrwany” do natychmiastowych odpowiedzi ustnych, a jego wypowiedzi nie są ponaglone. Uczeń odpytywany jest częściej z mniejszej partii materiału.
- Ogranicza się odpytywanie ucznia z głośnego czytania przed zespołem klasowym. Uczeń może to zrobić po uprzednim opanowaniu tekstu w domu.
- Uczeń zajmuje miejsce w niewielkiej odległości od tablicy i nauczyciela, który będzie mógł obserwować pracę ucznia i pomóc mu w razie trudności.
- Uczeń może zgłosić się do nauczyciela z prośbą o przesunięcie terminu zaliczenia sprawdzianu z większej partii materiału w celu opanowania treści.
- Uczeń wykonuje dodatkowe ćwiczenia dla złagodzenia trudności w zakresie czytania i pisania zgodnie z zaleceniami poradni. Raz w semestrze oddaje prace do wglądu nauczyciela.
- Zeszyt ucznia i zadania domowe podlegają stałej kontroli nauczyciela, w celu wyeliminowania błędów i zniekształceń informacji.
- Uczeń korzysta z dostępnych audiobooków.

b) Dysortografia

- Poprawności ortograficznej nie ma decydującego wpływu na ocenę wypowiedzi pisemnych ucznia.
- Prace pisemne ucznia oceniane są przede wszystkim na podstawie ich treści.
- Uczniom z dysortografią nie bierze się pod uwagę drugorzędnych błędów ortograficznych i interpunkcyjnych, a także stosuje się kryterium tolerancji większej ilości błędów pierwszorzędnych;
- Uczeń otrzymuje informację zwrotną o tym, ile i jakie błędy popełnia, a także wykonuje dodatkowe ćwiczenia, które są kontrolowane przez nauczyciela.
- W celu złagodzenia trudności w zakresie pisania uczeń wykonuje prace samokształceniowe pod kontrolą nauczyciela, wykorzystując pojawiające się w pracach błędy i pracując ze słownikiem.

c) Dysgrafia

- Pisemne wypowiedzi ucznia oceniane są pod kątem merytorycznym (wiedza, argumentacja, kompozycja, stylistyka). Strona graficzna prac nie podlega ocenie.
- Przy wykonywaniu prac kontrolnych oraz zadań domowych uczeń może pisać literami drukowanymi, które zwiększają czytelność pisma lub korzystać z komputera po uzgodnieniu z nauczycielem.
- Uczeń otrzymuje więcej czasu na wykonanie zadań pisemnych.
- Jeśli nauczyciel nie jest w stanie odczytać pracy, uczeń robi to w obecności nauczyciela, wyjaśniając wątpliwości ortograficzne.

- Przy ocenie ucznia ze stwierdzoną dysgrafią większą wagę mają wypowiedzi ustne.
- U uczniów ze stwierdzoną głęboką dysgrafią niektóre sprawdziany pisemne mogą być zastąpione indywidualnymi sprawdzianami ustnymi obejmującymi tę samą partię materiału.
- Uczeń wykonuje prace samokształceniowe pod kontrolą nauczyciela w kierunku usprawnienia procesu pisania, wykorzystując popełniane błędy i pracując ze słownikiem.

d) Wada wzroku

- Uczeń zajmuje miejsce blisko tablicy i nauczyciela.
- Uczeń nosi okulary lub szkła korekcyjne.
- Prace ucznia oceniane są pod kątem merytorycznym, a nie graficznym, a przy ocenie uwzględnia się wysiłek i zaangażowanie ucznia, a nie wyłącznie efekt końcowy.
- Nauczyciel odczytuje to, co zapisuje na tablicy.
- Nauczyciel dba o urozmaicenie zajęć wykorzystując możliwie jak najwięcej zmysłów (słuch, dotyk, ruch)
- Nauczyciel stosuje zróżnicowane formy sprawdzania wiedzy z przewagą odpowiedzi ustnych nad pisemnymi oraz podziałem materiału na mniejsze partie.
- W czasie pisemnych form sprawdzania wiadomości uczeń może skorzystać z wydłużonego czasu pracy.
- Sprawdziany/kartkówki dla ucznia są napisane większą czcionką.

e) Wada słuchu

- Uczeń zajmuje miejsce w niewielkiej odległości od tablicy i nauczyciela.
- Uczeń nosi aparat słuchowy jeżeli jest on niezbędny.
- W czasie pracy nauczyciel zwraca szczególną uwagę na czytanie ze zrozumieniem.
- Nauczyciel kładzie nacisk na metody pracy opierające się na percepcji wzrokowej.
- W sposób głośny i wyraźny nauczyciel artykułuje słowa, aby uczeń nie miał problemów ze zrozumieniem.

43. Praca i ocenianie uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu lub ze stwierdzonymi deficytami rozwojowymi:

a) dla uczniów z deficytami rozwojowymi Zasady poprawiania ocen:

- uczeń ma możliwość poprawienia oceny uzyskanej za wypowiedź ustną, dotyczącą bieżącego materiału, tj. ostatniej lub trzech ostatnich lekcji. Warunek - termin jeden tydzień. Poprawa w formie wypowiedzi ustnej.
- uczeń nie ma możliwości poprawienia oceny z pracy pisemnej domowej, jeśli nie oddał jej w terminie.
- oceny za: recytację, wygłoszenie referatu, prace na lekcji bądź udział w dyskusji w ogóle nie podlegają poprawie.

b) Ustalenia dodatkowe

- nauczyciel usprawiedliwia sporadyczne nieprzygotowania ucznia do lekcji, jeżeli jest ono wynikiem nieszczęśliwych zdarzeń losowych, o czym uczeń informuje przed lekcją;
- wszystkie prace klasowe uczeń musi poprawić, dokonać analizy i korekty popełnionych błędów;
- zeszyt przedmiotowy jest własnością ucznia, nie podlega ocenie sposób jego prowadzenia; warunkiem jest systematyczne prowadzenie notatek.

44. Wszelkie sprawy sporne w interpretacji tych kryteriów oceniania rozstrzyga nauczyciel.

